

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

koolrabi

voorjaarsteelt 1987

rassenproef te beoordeling

BIBLIOTHEEK
PROEFSTATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

R. I. V. R. O.

ir. J. P. Straatsma & N. L. M. Stijger

Respectievelijk:

Rijksinstituut voor het rassenonderzoek van cultuurgewassen
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor Tuinbouw onder Glas te Naaldwijk

INHOUD

	Tabel
Proefopzet	
Proef- en proefveldgegevens	1
In de proef opgenomen rassen	2
Waarnemingen	
Toelichting bij de tabellen.	
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie	3
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars	4
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de commissie	5
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars	6
Productie gegevens	7
Samenvatting van de gemaakte opmerkingen	8

Proefopzet

In de voorjaarsteelt van 1987 werden 6 nieuwe rassen koolrabi op hun gebruikswaarde voor de praktijk beproefd.

Express Forcer en Quikstar werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in tweevoud op de bedrijven van :

- dhr. Ambrosius te Horst
- proeftuin Venlo (viervoud)
- dhr. Wijnen te Eghel

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	Horst	Venlo	Eghel
aantal pl/veld	ca.70	ca.70	70
plantafstand	20x25 cm	22.5x22.5 cm	20x25 cm
veldgrootte	3.5 m ²	3.54 m ²	3.5 m ²
zaaidata	19-12-86	23-12-86	23-12-86
plantdata	29-01-87	28-01-87	27-02-87
beoordelingsdata	09-04-87	09-04-87	23-04-87
oogstperiode	14-04-87	09-04-87	23-04-87

tabel 2. In de proef opgenomen rassen.

Veldnummers.

code	Horst		Venlo				Eghel.	
	I	II	I	II	III	IV	I	II
A	7	9	4	21	54	35	5	11
B	3	15	12	30	45	36	7	16
C	6	10	20	13	46	59	2	14
D	5	11	19	5	61	60	8	10
E	4	16	27	6	53	44	6	12
F	2	13	28	29	37	51	1	13
G	8	12	3	14	38	52	4	9
H	1	14	11	22	62	43	3	15

Waarnemingen

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst en medewerkers van het Gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- bladlengte
- bladhoeveelheid
- uniformiteit
- vroegheid
- vorm
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op de drie proefplaatsen werd ook de knoldiameter bepaald.

De resultaten van het e.e.a. staan in de volgende tabellen.

Toelichting bij de tabellen.

Cijfers:	bladlengte	4 = te kort	8 = te lang
	bladhoeveelheid	4 = te weinig	8 = te veel
	knolvorm	4 = zeer slecht	8 = zeer goed
	vroegheid	4 = te laat	8 = zeer vroeg
	uniformiteit	4 = zeer slecht	8 = zeer goed
	gebruikswaarde	4 = zeer slecht	8 = zeer goed

G. = vergelijkingsras Express Forcer

H. = vergelijkingsras Quickstar

H. = Horst

V. = Venlo

E. = Eghel

Gem. = Gemiddelde van de proefplaatsen.

I en II zijn de verschillende parallellen.

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie.

	Bladhoef.				Baldlengte				Knolvorm			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	5.7	5.5	6.6	5.9	5.8	5.8	6.6	6.1	6.2	5.9	5.6	5.9
B	6.8	6.8	6.6	6.7	7.2	7.3	7.1	7.2	5.5	5.8	6.1	5.8
C	8.3	8.3	7.4	8.0	8.2	8.6	8.6	8.5	3.7	5.5	5.4	4.9
D	9.0	8.6	7.7	8.4	9.0	8.6	8.8	8.8	2.7	4.6	4.9	4.1
E	7.0	7.1	7.5	7.2	7.0	7.0	7.9	7.3	6.3	6.8	6.1	6.4
F	9.0	8.4	7.5	8.3	9.0	8.6	7.9	8.5	2.7	4.3	5.4	4.1
Gem.	7.6	7.5	7.2	7.4	7.7	7.7	7.8	7.7	4.5	5.5	5.6	5.2
G	6.2	6.1	6.5	6.3	6.7	6.3	6.8	6.6	4.8	6.2	6.5	5.8
H	7.0	7.0	7.4	7.1	6.8	7.2	7.4	7.1	6.0	6.4	6.6	6.3
Gem.	6.6	6.6	7.0	6.7	6.8	6.8	7.1	6.9	5.4	6.3	6.6	6.1

	Vroegheid				Uniformiteit				Gebruiksw.			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	5.8	6.0	6.9	6.2	5.3	5.3	5.9	5.5	5.3	4.6	5.8	5.2
B	5.5	5.4	6.5	5.8	5.3	5.1	5.9	5.4	5.3	4.6	5.8	5.2
C	4.3	5.3	6.4	5.3	4.2	5.6	5.1	5.0	3.5	4.4	4.4	4.1
D	4.5	4.5	5.6	4.9	3.2	4.6	5.1	4.3	2.5	3.0	4.3	3.3
E	7.2	7.0	7.0	7.1	6.7	6.2	6.0	6.3	6.8	6.1	5.4	6.1
F	4.3	5.2	5.8	5.1	2.8	3.9	4.6	3.8	2.5	3.4	4.3	3.4
Gem.	5.3	5.6	6.4	5.7	4.6	5.1	5.4	5.0	4.3	4.4	5.0	4.6
G	5.8	6.3	6.8	6.3	5.2	5.5	6.6	5.8	5.2	5.6	6.3	5.7
H	6.2	5.9	7.1	6.4	5.7	5.9	6.0	5.9	6.0	6.1	6.6	6.2
Gem.	6.0	6.1	7.0	6.4	5.5	5.7	6.3	5.8	5.6	5.9	6.5	6.0

Tabel 4. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars.

	Bladhoev.				Bladlengte				Knolvorm			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	5.5	5.6	6.0	5.7	5.9	5.8	6.3	6.0	7.1	6.5	6.5	6.7
B	7.1	6.4	6.8	6.8	7.4	6.8	6.8	7.0	6.8	5.9	7.0	6.6
C	7.5	7.3	7.5	7.4	9.0	8.8	9.0	8.9	5.2	6.0	4.5	5.2
D	8.0	8.5	7.9	8.1	9.0	8.8	8.3	8.7	4.2	4.7	4.8	4.6
E	7.5	7.4	7.8	7.6	7.1	6.7	7.8	7.2	6.5	7.0	6.8	6.8
F	7.9	8.1	8.0	8.0	8.8	8.5	7.9	8.4	4.6	4.2	4.9	4.6
Gem.	7.3	7.2	7.3	7.3	7.9	7.6	7.7	7.7	5.7	5.7	5.8	5.7
G	6.3	6.0	6.5	6.3	6.9	6.4	6.8	6.7	6.4	6.1	7.0	6.5
H	7.1	7.0	7.0	7.0	7.1	6.9	7.3	7.1	6.8	6.8	7.5	7.0
Gem.	6.7	6.5	6.8	6.7	7.0	6.7	7.1	6.9	6.6	6.5	7.3	6.8

	Vroegheid				Uniformiteit				Gebruiksw.			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	6.8	6.1	7.3	6.7	6.8	6.4	6.5	6.6	6.0	5.0	5.8	5.6
B	6.4	5.6	6.0	6.0	6.5	6.0	5.8	6.1	5.6	4.6	5.5	5.2
C	6.2	5.4	5.5	5.7	5.5	6.2	5.5	5.7	4.0	4.5	4.0	4.2
D	5.5	5.1	5.5	5.4	4.5	4.7	2.6	3.9	3.3	3.6	2.5	3.1
E	7.5	7.5	7.3	7.4	6.8	6.8	6.5	6.7	6.8	6.7	5.5	6.3
F	6.1	5.6	5.7	5.8	4.8	4.1	4.6	4.5	3.3	3.5	4.4	3.7
Gem.	6.4	5.9	6.2	6.2	5.8	5.7	5.3	5.6	4.8	4.7	4.6	4.7
G	6.5	6.5	7.3	6.8	6.9	6.9	7.0	6.9	6.1	5.5	6.5	6.0
H	6.9	5.9	7.0	6.6	6.3	6.5	6.8	6.5	6.3	5.8	7.0	6.4
Gem.	6.7	6.2	7.2	6.7	6.6	6.7	6.9	6.7	6.2	5.7	6.8	6.2

Tabel 5. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de commissie.

	Bladhoev.				Bladlengte				Knolvorm			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	.0	6.0		3.0	.0	31.0	13.0	14.7	17.0	44.0	.0	20.3
B	67.0	50.0		58.5	83.0	69.0	25.0	59.0	.0	13.0	25.0	12.7
C	100.0	100.0		100.0	83.0	94.0	100.0	92.3	.0	13.0	25.0	12.7
D	100.0	94.0		97.0	100.0	94.0	100.0	98.0	.0	6.0	.0	2.0
E	100.0	94.0		97.0	100.0	94.0	63.0	85.7	50.0	75.0	25.0	50.0
F	100.0	100.0		100.0	100.0	100.0	75.0	91.7	.0	6.0	25.0	10.3
Gem.	77.8	74.0		75.9	77.7	80.3	62.7	73.6	11.2	26.2	16.7	18.0
G	6.2	6.1	6.5	6.3	6.7	6.3	6.8	6.6	4.8	6.2	6.5	5.8
H	7.0	7.0	7.4	7.1	6.8	7.2	7.4	7.1	6.0	6.4	6.6	6.3
Gem.	6.6	6.6	7.0	6.7	6.8	6.8	7.1	6.9	5.4	6.3	6.6	6.1

	Vroegheid				Uniformiteit				Gebruiksw.			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	.0	38.0	63.0	33.7	.0	19.0	25.0	14.7	33.0	19.0	.0	17.3
B	.0	19.0	63.0	27.3	.0	6.0	13.0	6.3	33.0	19.0	.0	17.3
C	.0	.0	63.0	21.0	.0	13.0	.0	4.3	.0	13.0	.0	4.3
D	.0	6.0	13.0	6.3	.0	6.0	.0	2.0	.0	.0	.0	.0
E	67.0	75.0	75.0	72.3	67.0	31.0	38.0	45.3	83.0	88.0	.0	57.0
F	.0	19.0	25.0	14.7	.0	.0	.0	.0	.0	6.0	.0	2.0
Gem.	11.2	26.2	50.3	29.2	11.2	12.5	12.7	12.1	24.8	24.2	.0	16.3
G	5.8	6.3	6.8	6.3	5.2	5.5	6.6	5.8	5.2	5.6	6.3	5.7
H	6.2	5.9	7.1	6.4	5.7	5.9	6.0	5.9	6.0	6.1	6.6	6.2
Gem.	6.0	6.1	7.0	6.4	5.5	5.7	6.3	5.8	5.6	5.9	6.5	6.0

Tabel 6. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de overige beoordelaars.

	Bladhoev.				Bladlengte				Knolvorm			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	.0	5.0		2.5	.0	20.0	.0	6.7	88.0	45.0	50.0	61.0
B	100.0	65.0		82.5	100.0	70.0	.0	56.7	63.0	45.0	50.0	52.7
C	50.0	95.0		72.5	100.0	100.0	100.0	100.0	13.0	20.0	.0	11.0
D	75.0	100.0		87.5	100.0	100.0	100.0	100.0	.0	.0	25.0	8.3
E	100.0	100.0		100.0	100.0	75.0	75.0	83.3	63.0	70.0	75.0	69.3
F	75.0	100.0		87.5	100.0	100.0	100.0	100.0	.0	.0	.0	.0
Gem.	66.7	77.5		72.1	83.3	77.5	62.5	74.4	37.8	30.0	33.3	33.7
G	6.3	6.0	6.5	6.3	6.9	6.4	6.8	6.7	6.4	6.1	7.0	6.5
H	7.1	7.0	7.0	7.0	7.1	6.9	7.3	7.1	6.8	6.8	7.5	7.0
Gem.	6.7	6.5	6.8	6.7	7.0	6.7	7.1	6.9	6.6	6.5	7.3	6.8

	Vroegheid				Uniformiteit				Gebruiksw.			
	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.	H.	V.	E.	Gem.
A	50.0	35.0	25.0	36.7	75.0	55.0	50.0	60.0	75.0	55.0	.0	43.3
B	38.0	20.0	.0	19.3	50.0	40.0	.0	30.0	50.0	35.0	.0	28.3
C	38.0	10.0	.0	16.0	.0	35.0	.0	11.7	.0	10.0	.0	3.3
D	25.0	.0	25.0	16.7	.0	20.0	.0	6.7	.0	.0	.0	.0
E	100.0	95.0	50.0	81.7	75.0	70.0	50.0	65.0	88.0	80.0	25.0	64.3
F	25.0	15.0	.0	13.3	.0	.0	.0	.0	.0	5.0	.0	1.7
Gem.	46.0	29.2	16.7	30.6	33.3	36.7	16.7	28.9	35.5	30.8	4.2	23.5
G	6.5	6.5	7.3	6.8	6.9	6.9	7.0	6.9	6.1	5.5	6.5	6.0
H	6.9	5.9	7.0	6.6	6.3	6.5	6.8	6.5	6.3	5.8	7.0	6.4
Gem.	6.7	6.2	7.2	6.7	6.6	6.7	6.9	6.7	6.2	5.7	6.8	6.2

Tabel 7. Produktie gegevens.

	Knoldiam. cm			
	H.	V.	E.	Gen.
A	8.3	7.5	8.8	8.2
B	8.1	7.1	8.5	7.9
C	7.6	7.1	8.2	7.6
D	7.7	6.4	7.7	7.3
E	9.1	7.9	8.5	8.5
F	8.0	6.5	8.0	7.5
Gen.	8.1	7.1	8.3	7.8
G	8.5	7.5	8.4	8.1
H	8.6	7.0	8.8	8.1
Gen.	8.6	7.3	8.6	8.1

Tabel 8 Samenvatting van de gemaakte opmerkingen tijdens de beoordeling

Rassen	C 0 D E	Horst 09-04-1987 7 beoordelaars	Venlo 09-04-1987 9 beoordelaars	Egchel 23-04-1987 6 beoordelaars
Express Forcer	A	bladafstoot, meeldauw	geen mooi blad, versleten blad (2x) bladvorm niet goed, meeldauw(4x), uitlopers, traag,	enkel gescheurd, zwak blad
	B		blad niet mooi van vorm, te plat, wisselvallig blad, meeldauw(2x) scheuren(2x), gespreide bladstand scheurgevoelig, enkele gescheurde, te lang blad(3x), veel omgevallen, bladsteel te lang.	enkel gescheurd(2x)
Quickstar	C	gescheurde(5x), hooggrond, bol		gescheurde(9x), tollig, slecht blad, hooggrond, sliertig blad
	D	schieters(2x), inteeelt	lichte kleur blad(2x), schieters, ovaal, rommel	tollig(2x), N.I.B.(2x), schieters vollegmonds-type
Express Forcer	E	iets hooggrond, uitgezakt(2x)	scheurgevoelig?, gescheurde(3x), ogen lopen uit(2x), valt om, bladinplant scheurt	tollig, wat gescheurde(6x), 50% gescheurd
	F	schieter(4x), gescheurde(3x), hooggrond	schieters(5x), gescheurde knol(5x), rommel, scheef(2x), ogen lopen uit(4x), spranten(2x), meeldauw	veel gescheurde(10x), inteeelt, schieters
Quickstar	G	hooggrond(2x), meeldauw	bladafstoot, meeldauw(4x), uitlopers, spranten	uitgezakt, meeldauw gevoelig
	H	sprantje(3x), omvallen	uitlopers, spranten, traag	